

KONSULENTENS DAGBOG

Niels Finn Johansen

Den nordeuropæiske ERFA-gruppe for økologiske ægproducenter

Af Niels Finn Johansen, Videncentret for Landbrug, Fjerkræ

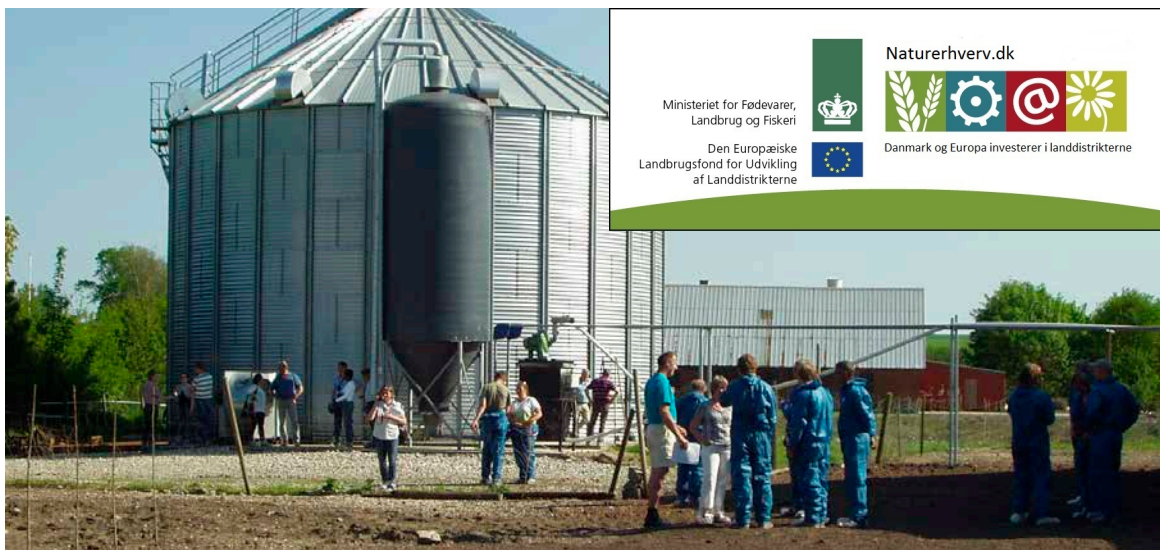
Økologiske ægproducenter i det nordlige Europa har indset at man kan lære af hinanden. Det startede 4. november 2010 hvor Grete og Niels Riis, der har økologisk ægproduktion ved Hadsten, inviterede nogle af deltagerne i Videncentrets internationale konference om aminosyreforsyning til svin og fjerkræ, på besøg. Ved den lejlighed blev besluttet at danne Den Nordeuropæiske ERFA-gruppe for økologiske ægproducenter.

Der har i 2011 været ERFA-gruppemøder i Sverige, Tyskland og Holland.

Møde i Danmark, 2012

Den 24. – 25. maj 2012 var det Danmarks tur til at afholde mødet. Interessen for at deltage var rigtig stor, med 28 deltagere fra 6 forskellige lande, var der denne gang snarere tale om en konference end om et ERFA-gruppemøde. Programmet startede

den 24. maj 2012, hvor alle mødtes hos Grete og Niels Riis og fik lejlighed til at se Niels og Gretes foderblandeanlæg, og nogle af de 40.000 økologiske æglæggere og 12.000 stykker opdræt på bedriften. Efter rundvisning på ejendommen kørtes til Koldkærgaard Konferencecenter, hvor der overnattedes, og hvor der om aftenen var god tid til udveksling af erfaringer og viden på tværs af landegrænser. Om formiddagen fortalte vi deltagerne om Dansk Landbrugsrådgivning, Agro Food Park og ikke mindst om den danske økologiske fjerkræproduktion. Sanna Steinfeldt fra Aarhus Universitet gav et indlæg om forskningen i foder til økologisk fjerkræ. Susanne Kabel fra Fjerkræklinikken fortalte om veterinære aspekter indenfor økologisk fjerkræproduktion. Efter frokost den 25. maj gik turen til endnu et producentbesøg hos Jan Volmar ved Brande, hvor deltagerne fik lejlighed til at se Jans produktionsanlæg til 12.000 økologiske høner. →

Gruppen på besøg hos Grete og Niels Riis på årets varmeste dag i 2012.

Sverige

Den 18. – 19. oktober 2012 blev for anden gang holdt møde i Sverige. Programmet var tilrettelagt af Åsa Odelroos, der er freelance fjerkrærådgiver i Sverige.

I dette møde deltog Flemming Haugaard, Henrik Christensen, Grete og Niels Riis, Birgit og Jan Volmar samt Niels Finn Johansen fra Danmark.

Gruppen mødtes den 18. oktober hos Vanja og Holger Linnebjörke i Småland. Vanja og Holger har 12.000 hvide økologiske høner, eget opdræt og hjemmeblanding af foder. Desuden har de et lille mobilt hønsehus med brune høner, strategisk placeret ved indkørslen til Linnebjörkegård.

Gruppen samlet foran Vanja og Holgers lille Hühner mobil med 400 LB_Lite. Foto. Åsa Odelroos

Den 19. om formiddagen var der fagligt møde.

Odd Lindahl fra Kirstinebergs Marina Forsøgsstation fortalte om produktion af muslinger på liner med henblik på produktion af højværdi foder til fisk og fjerkræ. Linedyrkningsteknikken er veludviklet, men forarbejdningen til foder er endnu ikke på skinner, som man gerne ville have det. Problemet er, at produktet bliver for dyrt.

Stefan Gunnersson fra EPOK (SLU's økoforsknings afdeling) fortalte om det fælleseuropæiske projekt «Healthy Hens», et projekt som også kører i Danmark. Herudover fortalte Stefan om det Svenske salmonellakontrolprogram, som med hensyn til prøveudtagningsfrekvens ikke er på højde med det danske, men status i de svenske konsumægsbesætninger er til gengæld mindst lige så god som den danske. En god del af forklaringen er sandsynligvis, at man i Sverige gik i gang meget tidligere end i Danmark samt den meget lavere dyretæthed i landet.

Niels Finn Johansen gennemgik afslutningsvist EGTOPS forslag til ændringer i kommissionsforordningens (889) regler for økologisk fjerkræ. Gruppen var ikke enig i alle ændringsforslag - slet ikke i forslagene om reglerne for økologisk høniseopdræt.

→

Holger havde indrettet et gammelt buranlæg til opdræt af økologiske hønniker.

Møde i Norge 28. – 29. maj 2013

Det sjette møde i «Den nordeuropæiske ERFAgruppe for økologisk eggproduktion» var på alle måder et vellykket møde. Der var 23 deltagere fra Finland, Danmark, Sverige og Norge. Programmet var tilrettelagt af Hilde Faaland Schøyen, Produktchef i »Norgesfôr», som leverer 70 % af det økologiske foder i Norge. Fra Norge deltog producenter, både kunder ved »Norgesfôr» og fra det andet store norske foderfirma »Felleskjøpet», og rådgivere, fra Nortura og KFL, Debio og Mattilsynet. Fra Danmark deltog Jan Volmar, Henrik Christensen, Grete og Niels Riis samt Niels Finn Johansen.

Den 28. maj kl. 16.00 mødtes vi hos Runar Sørli i Østfold i det sydøstlige hjørne af Norge. Indledningsvist havde vi en præsentationsrunde og diskussion om, hvad vi ønsker at få ud af ERFA-gruppen, og hvad der motiverer os til at arbejde med økologisk æggproduktion. Derefter var der besøg i hønsehuset. Runars flok på 7.500 økologiske LSL høner var ca. 60 uger gamle, og i forhold til alder var der både god fjerdragt og god adfærd. 7.500 er det største antal høner man må have pr. bedrift i Norge, uanset om hønerne er økologiske eller konventionelle. Om aftenen havde vi en fantastisk fælles middag hjemme i Runars selvbyggede bjælkehus. Middagen var sponseret af Norgesfôr.

Runar Sørli, i midten, tog imod hjemme i haven. Til højre Andreas Nordgreen fra «Nordsildmel» og til venstre Jan Volmar.

Belægningen uden for Runars hønsehus bestod af klippegrund og granitskærver.

Fagligt møde den 29. maj

Fiskemelsfabrikken »Norsildmel» startede med et indlæg om økologisk fiskemel ved Product and Quality manager Andreas Nordgreen.

Nordgreen havde et grundigt og spændende foredrag om fiskemelsproduktion generelt og specielt om økologisk fiskemel. For økologisk fiskemel gælder (i Norge), at der skal være minimum 50 % biprodukter (sildefafskæringer), og dermed maksimum 50 % industrifisk, som skal være fra bæredygtigt fiskeri. Der benyttes i desuden tilsætning af naturlig antio-

Runar Sørli's hønsehus til 7.500 Øko-høner.

oxidant (Vitalox). Norsildmel producerer ca. 11.400 ton NorsNat-LT, hvor af ca. 30 % eksporteres, og af det, som sælges i Norge, går 94 % til fiskeopdræt og 6 % til landdyr, heraf 5 % til økologisk produktion.

Debio, det Norske Øko-kontrolorgan og Mattilsynet (formodentlig nogenlunde svarende til den danske Fødearestyrelse) fortsatte under emnerne: "Hvordan praktiserer vi EU-regelverket?" og "Hvilke udfordringer har vi, hva ønsker vi fokus på?", ved henholdsvis Gerald Altena, Debio og Monica Stubberud Mattilsynet

Debio meldte, at de har gode tilbagemeldinger fra deres kontrollører, som kontrollerer de enkelte producenter. Ingen påtaler vedr. foder og ellers kun få afvigelser ved økoreglerne i øvrigt.

Der er nu ca. 125.000 økologiske høner i Norge. Selvom Norge ikke er medlem af EU, så følger

Norge EU's regler for både økologisk og konventionelt fjerkræ meget tæt. Norge overholder tilsyneladende EU reglerne bedre end mange EU-lande.

Monica Stubberud, Mattilsynet gennemgik- og lagde op til diskussion af EGTOP rapportens forslag til ændringer af EU's regler for økologisk fjerkræ. ERFA-gruppen var, ligesom da vi diskuterede det i Sverige, ikke enig i alle forslag, og besluttede at arbejde videre med sine egne forslag til nye økofjerkræregler og vil sende deres indspil til de respektive landes repræsentanter, som påvirker regeldannelsen i EU.

Efter det faglige møde var der besøg hos Oystein Frorud, der som Runar havde ét hønsehus til 7.500 høner

Næste møde forventes afholdt i Finland i oktober måned 2013.

Oysteins 36 uger gamle LSL havde endnu ikke rigtig fået adgang til udearealet, men havde det fint i huset og den smalle veranda.